

**МЕСЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФЕВРУАРИ 2014
ЗА СОСТОЈБИТЕ ВО БОРБАТА ПРОТИВ
КОРУПЦИЈАТА И КРИМИНАЛОТ И СОСТОЈБАТА СО
ТРАНСПАРЕНТНОСТА ВО ОПШТЕСТВОТО**

Транспарентност - Македонија (ТМ) објавува редовни месечни извештаи за борбата против корупцијата и состојбата со транспарентноста во македонското општество, во областа на работењето на државните органи и другите општествени и политички институции во РМ. Преку извештаите ТМ укажува и предупредува на неправилности и непочитување на процедурите и добрите практики во спроведувањето на јавните политики и трошењето на јавните пари. Намерата е актерите во македонската политика, како и граѓаните, овие забелешки да ги сфатат конструктивно, како еден континуиран и објективен механизам за следење на состојбите во РМ во областа на транспарентноста на општеството и борбата против криминалот и корупцијата.

Во месечниот извештај за февруари 2014 г. за состојбите во борбата против корупцијата и криминалот и состојбата со транспарентноста во општеството, ТМ сака да предупреди за следните случаи:

ПРЕДИЗБОРНИТЕ ТРОШЕЊА ОД БУЏЕТОТ НА РМ

1. Трошењата од Буџетот на Република Македонија на почетокот од оваа година укажуваат дека Владата, како и на сите досегашни избори, ги става државните пари во функција на редовните претседателски и предвремените парламентарни избори. Ова може да се види од предизборниот финансиски извештај што го изготви Министерството за финансии за периодот 1.1.2014 до 14.02.2014 г., а го објави на 17.02.2014 г. Имено, Министерството за финансии има обврска, врз основа на последните измени и дополнувања на Изборниот законик (чл. 2, ст. 4), објавени во Службен весник на РМ бр. 14 од 24.01.2014 г., да изготви предизборен финансиски извештај во кој ќе се даде преглед на сите планирани и реализирани приходи и расходи од Буџетот на РМ, за периодот од почетокот на фискалната година до денот на поднесување на извештајот, односно две недели после распишување на изборите (тоа е периодот 1.1.2014 до 14.2.2014).

Од извештајот може да се види дека Владата на РМ воопшто не штедела пари – и во услови кога има евидентно потфрлање на буџетските приходи, таа не само што не останала на планираните буџетски расходи, туку истите ги зголемила. Имено, Министерството за финансии во наведениот период остварило приход од **15.081 милијарди денари**, што претставува реализација од 9,5% од планираните буџетски приходи за 2014 г., или пресметано за наведениот период, реализацијата на буџетските приходи значително потфрлила и изнесува 76%. Но, очигледно Владата и Министерството за финансии воопшто не се загрижени поради ваквата ситуација, па во наведениот период не се прилагодиле на намалените приходи преку намалување на расходите, туку напротив, расходите ги зголемиле. Имено, во периодот 1.1.2014–14.2.2014 г., вкупните реализирани расходи на Буџетот на РМ се на ниво од **23,784 милијарди денари** или 13,4%, што е нешто повеќе од идеалната реализација на буџетските расходи од 12,5% или околу **22,064 милијарди денари** (пресметано како 1/8 од планираните расходи за 2014 г.).

Ако се вкрстат податоците кои ги објави Министерството за финансии за извршувањето на Буџетот за месец јануари и податоците од предизборниот финансиски извештај тогаш можеме да констатираме дека најголем дел од трошењата се случиле токму во првата половина од месец февруари. Имено, Владата во јануари потрошила скоро **12 милијарди денари** буџетски пари, додека, пак, во државната каса успеала да собере скоро **10,1 милијарди денари**, а после тоа, за само половина од месец февруари, реализирала расходи од **11,8 милијарди денари** и многу ниски буџетски приходи од **4,981 милијарди денари**. Ова довело до пораст на буџетскиот дефицит за само 14 дена за **6,765 милијарди денари**, или од **1,9 милијарди денари** дефицит на крајот од јануари на 8,703 милијарди денари дефицит на 14.2.2014.

Претходното укажува дека во првите 45 дена од годината, во очи на претседателските и парламентарните избори, Владата креирала дефицит во Буџетот на РМ од **8,703 милијарди денари**, кој износ претставува 47,5% од вкупно планираниот дефицит за 2014 г. Врз оваа основа може да се извлече заклучокот дека ако Владата и Министерството за финансии продолжат со ваквата динамика на наплата на приходите и реализација на расходите, тогаш планираниот буџетски дефицит за 2014 г. во целост би се

реализирал веќе во првиот квартал од годината. Ова понатаму имплицира дека до крајот на годината буџетските приходи и расходи би морале да бидат избалансирани (што е практично неостварливо), а ако тоа не се случи, тогаш буџетскиот дефицит ќе биде поголем од првично планираниот, што ќе доведе до зголемување на јавниот долг на земјата. Ваквиот дефицит во Буџетот кој е направен за јануари и половината од февруари 2014 г. е за **2,091 милијарди денари** поголем отколку дефицитот за јануари и цел февруари минатата година.

Очевидно е дека Владата, независно од реалните економски состојби во државата, си дозволува да троши многу повеќе отколку што остварува приливи во Буџетот, а сето тоа во функција на претседателските и предвремените парламентарни избори. Веќе е многу извесно дека Владата, како и на сите досегашни избори, ги употребува сите државни ресурси во функција на изборите.

Министерството за финансии, согласно со последните измени во Изборниот законик, почнувајќи од 3 февруари ги објавува и дневните трошењата државни пари, бидејќи станува збор за буџетски трошоци во избран период. Според извештаите од ова Министерство, во февруари се направени буџетски трошоци од околу **10,5 милијарди денари** (во моментот на пишувањето на извештајот Министерството за финансии немаше истакнато податок за буџетските трошоци за 28 февруари, па за тој ден е земен проценет износ од **300 милиони денари**), или дневни буџетски трошоци од околу **376 милиони денари**. Но, има случаи, како што е 12 февруари, кога само за еден ден се исплатени, повеќе од **1,6 милијарди денари**.

Наведуваме некои од позначајните исплати од Буџетот на РМ, хронолошки, онака како што ги објавуваше Министерството за финансии:

- **210,9 милиони денари** субвенции на 1.316 сточари за одгледување овци.
- **170,7 милиони денари** субвенции на 7.133 лица по повеќе основи: **71,9 милиони денари** на 2.853 полјоделци, **12,6 милиони денари** на 758 градинари, **24,2 милиони денари** на 557 лозари, на вкупно 1.803 сточари исплатени се **38 милиони денари** за произведено и продадено кравјо, овчо и козјо млеко и на 1.162 сточари исплатени им се **23,8 милиони денари** субвенции на за одгледување кози;
- **116,5 милиони денари** субвенции на 6.112 сточари за одгледување говеда;
- **146,6 милиони денари** субвенции на 4.837 земјоделци за одржување површини со овошни насади;
- **305,2 милиони денари** субвенции на 18.688 земјоделци за одгледување полјоделски култури;
- **77,6 милиони денари** субвенции на 5.501 земјоделец за одгледување градинарски култури;
- **129,6 милиони денари** субвенции на 1.054 земјоделци за одгледување овци;
- **1,2 милијарда денари** субвенции за произведен и продаден тутун од реколтата 2013 г. на над 27 илјади земјоделци;
- **386 милиони денари** субвенции на 12.615 лозари од сите региони во Македонија;

Очевидно е дека Владата на РМ во предизборието, со државни пари сака да влијае на македонските граѓани со исплата на преку **2,7 милијарди денари** субвенции и тоа само во еден месец. Исплатата на субвенциите Министерството за финансии ја изврши во месец февруари (најверојатно ќе се исплаќа и во првата половина на март), бидејќи има рестриктивна одредба во Изборниот законик според која во периодот од 20 дена пред започнувањето на изборната кампања, па до завршувањето на изборот на претседател на РМ, пратеници во Собранието на РМ и изборот на Владата на РМ не може да се исплаќаат субвенции кои не се редовни месечни исплати. Претходно наведените субвенции не се месечни исплати, туку се заостанати субвенции од претходниот период.

Покрај овие исплати за субвенции, не може а да не се потенцира дека највисокиот износ на средства е исплатата на социјални трансфери. Имено, вкупните исплати за социјални бенефиции изнесуваат приближно **8,6 милијарди денари** или околу 36% од вкупните расходи во овој период, а заедно со субвенциите изнесуваат повеќе од 50%. Ако на ова се додадат и исплатите за плати и социјални давачки, трансферите до ЕЛС и т.н. станува јасно зошто во овој период капиталните расходи во реализираните вкупни расходи учествуваат со многу ниски 8,6%. Тоа е така бидејќи Владата оди кон директно предизборно корумпирање на македонските граѓани преку исплата на субвенции, социјални бенефиции, најава за зголемени пензии и плати и т.н., а проектите од крупната инфраструктура ги најавува за во иднина.

Ако на овие исплати се надоврзат уште и (1) предвиденото покачување на пензиите за 600 денари, започнувајќи од месец март; (2) најевеното покачување на платите на јавната администрација кон крајот на годината; и (3) промените во условите на проектот „Купи куќа купи стан“, со кои се зголемува опфатот на лицата кои може да аплицираат да купат куќа или стан, **недвосмислено може да се констатира дека Владата на РМ ги корумпира македонските граѓани со нивни (позајмени) пари.**

МОЛЧЕЊЕТО НА ДКСК

2. Не запира промовирањето на бројни „нови инвестиции“ и секојдневното фрлање на лопати од страна на премиерот Никола Груевски и министрите во Владата на РМ за отпочнување со изградба на автопати, спортски игралишта, амбуланти и други инфраструктурни објекти кои „сосема случајно“ биле планирани да отпочнат пред претседателските избори, исто како и „планираното“ покачување на пензиите од март оваа година, честењето на пензионерите со уште ден ден слободно возење со градскиот превоз, зголемувањето на социјалната помош и делење на субвенции (кои земјоделците ги чекат со години) и ред други активности за кои се трошат милиони евра позајмени пари. Истовремено не запираат вработувањата во јавната администрација, вклучувајќи ги и оние во јавниот радиодифузен сервис МРТВ и во јавните претпријатија (ЕЛЕМ, МЕПСО) и вработувањата по Рамковниот договор, иако за прекубројната и неефикасна јавна администрација во повеќе наврати алармираше и Европската комисија.

Ваквите активности на власта се во спротивност со чл. 11 од Законот за спречување на корупцијата, според кој, од донесувањето на одлуката за избори, па сè до завршувањето на изборот за претседател на Република Македонија, за пратеници, градоначалник или членови на Советот на општините и на Градот Скопје, **не можат** да се користат буџетски средства на Република Македонија, средства од буџетите на општините и Градот Скопје,

од јавните фондови и средства на јавните претпријатија, **не може** да се отпочне со изградба на нови објекти во инфраструктурата, **не може** да се врши никаква вонредна исплата на плати, пензии, социјална помош или други исплати од буџетски средства или средства од јавни фондови, **да се отуѓува** државен капитал ниту да се потпишуваат колективни договори. И додека континуирано се кршат овие законски забрани, со цел да се поткупат гласачите, Државната комисија за спречување на корупцијата, која има надлежност да спречи и да покрене постапка за санкционирање за ваквите незаконски активности, во својот препознатлив манир со шутири соопштенија ја известува јавноста дека „ги следела ваквите активности“, а во повеќе случаи дури и самата ги аминувала предизборните вработувања.

ТМ уште еднаш посочува дека со ваквото свое еклатантно однесување, наместо да ја спречи корупцијата, ДКСК станува соочесник во кршење на Законот.

3. Пример кој на драматичен начин ја легитимира Македонија како заробена држава е новиот изблик на загрижениот претседател на ДКСК, Ѓорги Сламков, кој јавно побара можност за увид во трансакциските сметки на партиите и нивните банкарски изводи. Тој побара и внесување во Изборниот законик на одредба која експлицитно пропишува затворање на наменските изборни сметки по поднесувањето на финалниот финансиски извештај на партиите. Со оглед на фактот што ТМ досега безброј пати ја елаборираше оваа тема, докажувајќи го со конкретни членови од Изборниот законик она што г. Сламков допрва го бара, не сме убедени во неговите искрени професионални намери. Во врска со увидот во изводите, за кои ТМ бескрајно апелираше до институциите и особено ДКСК, тврдејќи дека веќе постои правен основ за увид, би сакале да го упатиме г. Сламков на чл. 13 ст. 3 од Законот за спречување корупција, во кој се вели дека „проверката на приливот на средства или други исплати преку банка, по барање на Државната комисија, не претставува повреда на банкарска тајна“. Исто така, го потсетуваме г. Сламков на меморандумот кој неговата институција го потпиша со Обвинителството и Заводот за ревизија за размена на информации поврзани со изборите.

ТМ го повикува г. Сламков да ги прочита аргументите на ТМ во врска со затварањето на наменската сметка и јавно да се произнесе по нив, како и да се произнесе во однос на аргументите на ТМ поврзани со наводната неможност за увид во банкарските изводи на партиите. Го повикуваме г. Сламков што побрзо да реши дали ќе ја работи работата за која е избран и платен, или ќе ја напушти институцијата која ја раководи, а која веќе го допре дното на срамното апологетско (не)функционирање и комплетно урнат интегритет на ДКСК.

НЕЗАКОНИТО РАБОТЕЊЕ И ТРОШЕЊЕ НА БУЏЕТСКИ СРЕДСТВА

4. Бројни незаконитости во работењето и незаконско трошење на буџетски пари во 2012 г. констатирал Државниот завод за ревизија во **Министерството за локална самоуправа (МЈС)**. Покрај другото, во буџетот на Министерството биле лоцирани **90.000** илјади денари (околу 1.460.000 евра) за капитални дотации до општините, без да се конкретизира за кои проекти би се користеле овие средства, во кои општини и во кој износ. Наспроти ова, скоро целокупниот износ – **89.958** илјади денари – бил префрлен

само на општината Чаир! Со ваквата постапка, покрај кршењето на Законот за организација и работа на органите на државната управа (според кој Министерството за локална самоуправа нема надлежност во делот на финансирање на капитални објекти во ЕЛС), одговорните лица од Министерството покажале нетранспарентност и пристрасност кога буџетските средства за оваа намена ги доделиле само на една општина, чиј градоначалник е од редовите на истата политичка партија (ДУИ) како и ресорниот министер. Оттука и сомневањата дека ваквиот трансфер на буџетски средства е врз политичка основа.

Спротивно на Законот за авторски права (со кој конкретно е пропишано што претставува авторско дело) и Законот за државни службеници (во кој децидно се регулирани процедурите и критериумите за вработување и распоредување во државната администрација), Министерството за локална самоуправа во 2011 и 2012 г. потпишало договор за авторски права со 6 лица, за што им биле исплатени **2.157 илјади денари** (34.940 евра), за вршење работи главно во Кабинетот на министерот, а кои истовремено извршувале работни обврски во Министерството. Незаконски се трошеле буџетски средства кога без постоење на потребна документација и контрола за таквите расходи, биле потрошени **611 илјади денари** за гориво и масло за службените возила, без да се води сметка кој, кога и за која намена ги користел службените возила, што создава сериозно сомневање дека возилата се користат без каква било контрола и за приватни цели. Министерството неодговорно и нерационално се однесувало при располагање со буџетски средства и со преземање на активности за наплата на дадениот аванс за службени патувања, дури и на лица кои го напуштиле министерството со што им овозможило на овие лица неосновано да се збогатат на штета на буџетот, а биле извршени трошења и за други намени без потребна документација, како и неспроведување на Законот за јавни набавки.

Бројни незаконитости при трошењето на буџетски средства се констатирани и во **Министерството за животна средина и просторно планирање**, меѓу кои необјавување на огласи за прибирање на барања за финансирање на проекти, склучување на договори за кофинансирање на проекти во нетранспарентна постапка, доделување на проекти без јавен оглас, не вршење надзор и теренски увид пред започнување и во текот на активностите за реализација на објекти во различни општини, непочитување на договорените трошоци и исплата на поголеми трошоци од предвидените, неизвршување на работите од страна на изведувачите во договорените рокови, преземање на мерки за надзор за реализација на инфраструктурни објекти во разни сектори од надлежност на овој орган. За финансирање или кофинансирање на ваквите објекти се одвоени значителни средства од буџетот на министерството, а ревизијата не можела да се увери во реалноста и објективноста на прикажаните потрошени средства за овие намени. Оттука, нерационалното и нетранспарентно трошење на буџетски средства и отсуството на контрола врз реализацијата на овие проекти креира сериозни сомневања за предизвикување на значителна штета по Буџетот на државата. Министерството, исто така, не спроведувало постапка за јавни набавки, што претставува повреда на Законот, исплатило средства (**1.339 илјади денари**) на 5 свои службеници, без да постојат валидни докази дека истите ги извршувале активностите за кои биле ангажирани, додека за 2 лица ангажирани по договор за дело за вршење на редовни работни обврски бил исплатен износ од **332.000 денари**, односно им било исплаќано два пати за исти активности, што претставува повреда на Законот за државни службеници и Законот за привремени вработувања.

Поради незаконско, нетранспарентно и неодговорно трошење на буџетски средства, ТМ бара од Јавното обвинителство да покрене постапка за утврдување на одговорност и казнено гонење на Невзет Бејта – министер во тоа време во Министерството за локална самоуправа – и Абдулаќим Адеми – министер во Министерството за животна средина и просторно планирање и на други одговорни лица во овие органи поради основано сомневање за злоупотреба на службената положба и овластување од член 353 од КЗ.

НОВИ АНЕКС-ДОГОВОРИ ЗА ПРОЕКТОТ „СКОПЈЕ 2014“

5. Како и во минатите години, и во месец февруари не престана навиката на државните институции, носители на проектот „Скопје 2014“, преку анекс-договори да ја зголемуваат цената на објектите што ги изведуваат.

Првиот случај е со зградата на Министерството за правда. Навистина е нејасно како може за непредвидени и дополнителни градежни работи за реконструкција на фасадата на Министерството за правда и за проектантскиот надзор да се склучат три анекси на договори во износ од **27.744.788 денари** (околу 450.000 евра). Склучени се три нови договори со италијанската фирма „Ламоне Моредра“ и со домашната „Неимар Инженеринг“ за изведба на неокласицистичката фасада во рамките на проектот „Скопје 2014“. Ако се има предвид дека иницијалната сума на оваа инвестиција изнесуваше **2,9 милиони евра**, крајно е сомнително како е тоа можно со анекс-договори да се регулираат работи во вредност од нешто повеќе од 15% од првично утврдената сума?!

Вториот случај е новата зграда на кривичниот суд, каде за дополнителни градежни работи за довршување на објектот и за внатрешно опремување на просториите на идните судии ќе се потрошат **48.616.356 денари** или околу **790 илјади евра**. Врз основа на податоците кои ги дава Бирото за јавни набавки, едниот договор во вредност од скоро **18.981.172 денари** е потпишан со градежната компанија „Гранит“ од Скопје, со времетраење од два месеца, а другиот договор е со фирмата „Бауер БГ“ од Скопје и се однесува за набавка на канцелариски мебел. Со ова, вкупната инвестиција во ова здание од центарот на Скопје се искачи од **8.300.000 денари** на **9.090.000 евра**. Кај оваа градба се јавува и проблем кај роковите за изведбата. Имено, зградата на кривичниот суд, според првичните најави требаше да биде комплетитана во рок од 18 месеци, односно до крајот на 2011 г., но вселувањето веќе доцни повеќе од две години, а згора на тоа има и дополнителни милионски трошоци.

Третиот случај се однесува на доизградбата на управната зграда на ЈП „Водовод и канализација“. Членовите на Советот на Град Скопје од редовите на опозицијата, на седницата на Советот одржана на 27.02.2014 г., обвинија дека во новиот тендер објавен за доизградба на управната зграда на ова ЈП има неправилности и елементи на криминал. Имено, според опозициските советници, управната зграда на ЈП „Водовод и канализација“, која е во фаза на карабина и не е доизградена, бидејќи пропадна фирмата која претходно го имаше добиено тендерот за изведба, веќе има изградено купола која е обложена со бакар. Тие тоа го потврдија и со фотографии направени непосредно пред седницата. Но, од друга страна, пак, во документацијата за новообјавениот тендер може да се види дека повторно стои ставка која предвидува изградба на купола на управната зграда. Оттука се отвара прашањето, колку пати ќе биде објавувана и градена куполата на управната зграда на ЈП „Водовод и канализација“ и што се крие позади оваа објава?

ТМ го повикува Премиерот Никола Груевски, надлежните министри, градоначалникот на Град Скопје Коце Трајановски и сите останати институции чија надлежност се финансиските малверзации да обрнат внимание на овие случаи бидејќи во истите се крие голема злоупотреба на државни пари и финансиски криминал. Ги повикуваме да го затворат веќе еднаш овој бунар без дно во кој исчезнуваат големи пари на македонските граѓани.

ЗАРОБЕНА ДРЖАВА

6. И пред овие најнови избори, во последните денови пред почнувањето на изборната кампања, повторно се случи истото: се усвоија 212 закони во Собранието на РМ, по скратена постапка и без дебата, за да се зачува динамиката на „заробувањето на државата“, како важен предуслов за добивање избори, спроведување концепти, процедури и политики кои имаат малку допирни точки со демократијата и, особено, за трошење милијарди евра од кои никој не може да ја види логиката.

Во напливот нови законски решенија, се протнаа и измените и дополнувањата на Законот за Народна банка на РМ, исто така по скратена постапка. Нејасно е зошто овие нови решенија се изгласаа без опстојна јавна и, особено, стручна дебата и речиси без каква било информација во јавноста, па ниту од страна на НБРМ, со оглед на сомнежот дека тие нови решенија можеби ја уриваат уставно загарантираната независност на оваа институција. Имено, досегашното законско решение пропишуваше избор на тројца вицегувернери во Собранието на РМ, а на предлог на Гувернерот. Исто така, членовите на Советот на НБРМ ги бираше Собранието на РМ, на предлог на Владата на РМ. Новите решенија, покрај дополнителните услови за кандидатите, предвидуваат објавување јавен конкурс на кој би се бирале потенцијалните кандидати. **Без да прејудицираме, ТМ сака јавно да праша: дали изземањето на Гувернерот од оваа можност која ја имаше со досегашниот закон, не подразбира одземање на неговите ингеренции во овој дел, а со тоа и нарушување на независноста на оваа институција?**

Понатаму, со новите решенија е пропишано и дека вработените во администрацијата на Банката стануваат административни службеници, во контекст на одредбите на исто така новоизгласаниот Закон за административни службеници, за кој е надлежно Министерството за информатичко општество и администрација и, посредно, Министерството на финансии, а којшто Закон се однесува на административците во целата државна управа. Иако во овој Закон, во членовите 4 и 27 се подвлекува дека НБРМ може „определени“ прашања во врска со работниот однос да ги регулира и поинаку од одредбите на овој Закон, преку колективен договор, останува впечатокот дека ставањето на службениците во НБРМ под капа на новиот Закон за административни службеници и особено одредбите кои се однесуваат на критериумите за прием и системот за оценување кој веќе беше оценет како контроверзен, може да се протолкува како обид за ставање на НБРМ и нејзините вработени под директно влијание на двете гореспомнати министерства, како и на Агенцијата за администрација.

ТМ апелира на расчистување на сите дилеми околу можниот упад во независноста на НБРМ, бидејќи сметаме дека овие измени на Законот за НБРМ не требаше да поминат во скратена постапка и без во најмала рака стручна дебата за придобивките и последиците на новоизгласаните одредби.

(НЕ)СЛОБОДА НА МЕДИУМИТЕ

7. Месец февруари го одбележаа неколку настани поврзани со тажната состојба во која се наоѓаат медиумите и медиумските професионалци во државата:

- Македонија го продолжи „слободниот пад“ на скалата на мерењето на медиумските слободи на **„Репортери без граници“** за 2014 г., паѓајќи дополнително за шест места во споредба со 2013 г., за сега да го завземе неславното 123-то место од вкупно 180 земји рангирани од страна на оваа угледна меѓународна невладина организација.
- Претставничката на **ОБСЕ** за слобода на медиумите, **Дуња Мијатовиќ**, при посета на земјава, ги „аминува“ новите медиумски закони во државата оценувајќи ги како добри.
- На 12.02.2013 г. од местото главен уредник во дневниот весник „Нова Македонија“, со директна интервенција на сопственикот **Минчо Јорданов**, е разрешен **Зоран Димитровски** заради – според соопштението објавено во весникот – претворање на овој медиум во „гласило на партиски групации или касти“, „организациски пропусти во редакцијата“, „непридржување до професионалните принципи на новинарството, наметнување на лични ставови и ставови на одредени интересни групи, пласирање информации што не ја одразуваат фактичката состојба, вистината, манипулации, како и неодговорност кон граѓаните и јавниот интерес“.
- На 21.02.2014 г. Здружението на новинарите на Македонија, по повод 68 години од своето формирање, Наградата за Истражувачко Новинарство за 2013 г. му ја додели на политичкиот затвореник, новинарот **Томислав Кежаровски**, за неговите текстови во „Нова Македонија“ поврзани со трагичното загинување под неразјаснети околности на новинарот **Никола Младенов**, кому во истата прилика, постхумно, му беше доделена Наградата за Животно Дело.

Се чини дека и овие настани ја потврдуваат капитулацијата на слободата на медиумите во Република Македонија – додека во мерењата на една угледна меѓународна невладина организација („Репортери без граници“) македонските медиумски слободи се споредуваат со оние во диктаторските режими во светот, претставничката на една угледна владина организација (Дуња Мијатовиќ и ОБСЕ) малодушно „се предаде“ пред притисоците од Македонската влада, официјално прогласувајќи ја за победник во борбата против слободното новинарство во земјава, проследено со нејзината цинична порака до медиумските работници во земјава дека таа (Мијатовиќ) „не може да ги бие битките“ во име на овдешниве новинари (меѓу другото, во земја во која, заради својата работа, има политички затвореници од новинарската фела!); а сето тоа се случува паралелно со грубата промена на еден главен уредник (Димитровски) на дневен весник заради очигледните тајкунски интереси на газдата на „Нова Македонија“ кому милоста на премиерот Никола Груевски му е поважна од негувањето на слободата во македонското општество – во време кога затворениот новинар на „Нова Македонија“ (Кежаровски) ја добива највисоката награда на ЗНМ за истражувачко новинарство, спроведено под раководство на отстранетиот главен уредник Димитровски!

ТМ е на став дека настаните во февруари 2014 г. се најдобра илустрација за трагичната ситуација во која, во изминатите 4-5 години, се наоѓаат медиумските и новинарските слободи во земјава: како резултат на промислената политика на власта, државата тоне во неслобода, со дискретна поддршка на меѓународниот фактор, во ситуација на морална и финансиска поткупеност на медиумските газди и широко расространет страв во новинарската професија. ТМ повтроно предупредува дека сето тоа се знаци на едно суштински недемократско општество чиито последици се многу пошироки од самото гушење на слободата на печатот во земјата.

ФЕВРУАРИ 2014

Транспарентност Македонија

Бул. "Илинден" 50, 1000 Скопје Република Македонија

тел./факс: 02/ 31 21 100

www.transparentnost-mk.org.mk